Gemeente Wijchen

Gemeente Druten

WERKORGANISATIE Druten Wijchen

Auditplan 2023 – 2024

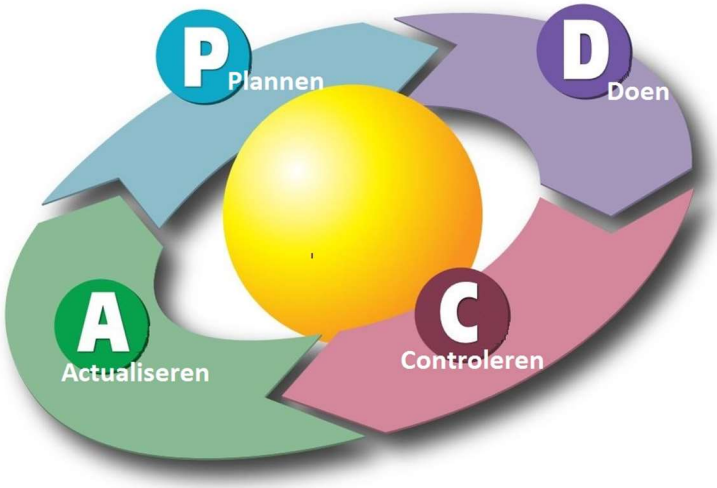

Opgesteld door: Team Control

Voorwoord

Voor u ligt het auditplan 2023 – 2024 voor de verbijzonderde interne controle[1] (hierna: VIC) van de Werkorganisatie Druten-Wijchen, Gemeente Wijchen en Gemeente Druten (hierna: organisatie). Met dit plan geeft het College van B&W (hierna College) invulling aan art. 212 en art. 213 van de Gemeentewet, waarin ze verplicht is zorg te dragen voor de interne toetsing van de getrouwheid en rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties, zoals opgenomen in de jaarrekening.

Over verslagjaar 2022 en eerder gaf de accountant een oordeel over de rechtmatigheid en getrouwheid, bracht hier uiteindelijk verslag over uit in de vorm van het accountantsverslag en voerde het gesprek met de Raad.

Vanaf verslagjaar 2023 blijft het College verantwoordelijk voor een getrouwe informatieverstrekking en het rechtmatig handelen van de organisatie. Echter, het College neemt vanaf verslagjaar 2023 – als gevolg van de landelijke wetswijziging – een zogenaamde rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening.
In deze verklaring verantwoordt het College zich direct tot de Raad over het (financieel) rechtmatig handelen van de organisatie.

Naar verwachting zal de accountant over verslagjaar 2023 en verder ten aanzien van de rechtmatigheid zich beperken tot het beoordelen van de kwaliteit van de door de organisatie gehanteerde controlesystematiek en bijbehorende vastleggingen. De accountant blijft een oordeel geven over de getrouwheid van de jaarrekening, waar de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van is.

Om de rechtmatigheidsverantwoording op te kunnen nemen in de jaarrekening, dient er dus een gedegen onderbouwing aanwezig te zijn binnen de organisatie.
Dit auditplan – en de uitvoering ervan – is het fundament van deze onderbouwing.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 is de ambitie van de organisatie ten aanzien van het (uitvoeren van het) auditplan beschreven. Speerpunten voor de ontwikkeling en uitvoering van het auditplan zijn opgenomen in het daaropvolgende hoofdstuk. Hoofdstuk 3 geeft de scope van het auditplan weer, waarna in hoofdstuk 4 is beschreven welke processen zijn geselecteerd voor de VIC en hoe de VIC wordt uitgevoerd. De procesgang rondom de rapportages en besprekingen van de uitkomsten, aanbevelingen en verbeterpunten ten aanzien van de processen die worden meegenomen in het auditplan komen aan bod in hoofdstuk 5. Vervolgens wordt in hoofdstuk 6 ingegaan op de uiteindelijke resultante van het auditplan: de rechtmatigheidsverantwoording. Tot slot is in hoofdstuk 7 de planning opgenomen.

[1] De verbijzonderde interne controle van de organisatie is primair gericht op het verbeteren van de bedrijfsvoering, en op het verkrijgen van inzicht vanuit de eigen organisatie in tenminste de getrouwe en rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, zoals deze in de jaarrekening tot uitdrukking komen. Hierbij wordt onder meer aandacht geschonken aan de opzet, het bestaan en de werking van relevante beheersmaatregelen, alsmede de risico's die aanwezig zijn voor wat betreft de eerdergenoemde genoemde aspecten van getrouwheid en rechtmatigheid. De verbijzonderde interne controle is een aanvulling op de reguliere interne controle die in de teams wordt uitgevoerd ten aanzien van de processen met de grootste (financiële en maatschappelijke) risico's.

Inhoudsopgave

1. Ambitie 4
2. Speerpunten voor de uitvoering en ontwikkeling van het auditplan 6
3. Scope van het auditplan 8
4. Aanpak 10
5. Vastlegging, communicatie en rapportage 12
6. Rechtmatigheidsverantwoording 13
7. Planning 14

1. Ambitie

Zoals eerder beschreven is verslagjaar 2023 het eerste jaar voor de rechtmatigheidsverantwoording.
De rechtmatigheidsverantwoording, af te geven door het College, past in de beweging naar een zogenaamde 'In Control Statement'. Het streven is om de komende jaren vanuit controle op de financiële rechtmatigheid en getrouwheid van de baten, lasten en balansmutaties in de kritieke, financiële processen toe te groeien naar het niveau van beheersing op doelmatigheid en doeltreffendheid van de (belangrijkste) bedrijfsprocessen. Hierdoor verandert ook het doel van de VIC van verantwoorden naar (bij)sturen.

In alle gevallen hebben de uitkomsten van de VIC tot doel de bedrijfsvoering van de organisatie te verbeteren in het kader van de getrouwheid, rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid.

In onderstaande afbeelding is deze beweging weergegeven:

Rechtmatigheidsverantwoording	In Control Statement
Wettelijk minimum	Uitbreiden met doelmatigheid, doeltreffendheid, getrouwheid etc.

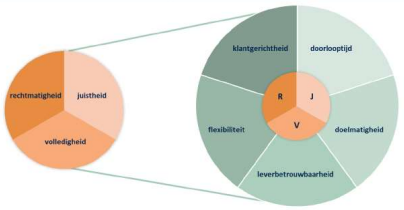

Controle	Beheersing
Focus op de externe accountant	Focus op het management/bestuur
Gericht op de financiële processen	Gericht op de bedrijfsprocessen
Doel is verantwoorden	Doel is (bij)sturen

Figuur 1: Beweging van rechtmatigheidsverantwoording naar In Control Statement

Om in de toekomst vanuit de rechtmatigheidsverantwoording te groeien naar een 'In Control Statement', worden in dit auditplan een aantal stappen beschreven aan de hand van drie ambitieniveaus.
Deze drie ambitieniveaus zijn in de volgende afbeelding schematisch weergegeven:

Figuur 2: Drie ambitieniveaus: van rechtmatigheidsverantwoording naar 'In Control Statement'.

Ambitieniveau 1: 2022 – 2023
In 2021 hebben we een 'pilotjaar' gedraaid als voorbereiding op de aankomende rechtmatigheidsverantwoording. Dit jaar is goed verlopen, zoals tevens blijkt uit de gesprekken met het management, alsmede de opmerkingen vanuit de externe accountant.
De rechtmatigheidsverantwoording wordt voor het eerst door het College afgegeven over verslagjaar 2023. Voor de organisatie is dit nieuw en het vereist een adequate(re) vastlegging van de uitgevoerde controles.
Het auditplan wordt dus in deze periode primair ingericht en uitgevoerd op ambitieniveau 1.

Dit sluit tevens aan op de wettelijke norm. We zullen ook – weliswaar in beperkte mate – audits uitvoeren gericht op de doelmatigheid van bepaalde, risicovolle processen, alsmede starten met het opzetten van een verbeterde fiscale beheersing.

Ambitieniveau 2: 2023 – 2025
Op ambitieniveau 2 willen we – naast de controles met betrekking tot de getrouwe informatievoorziening en de verantwoording van de financiële rechtmatigheid – de audits gericht op de 'doelmatigheid' en 'doeltreffendheid' verder uitbreiden. Daarnaast willen we andere overige thema's meenemen in ons auditplan. Een belangrijk thema is bijvoorbeeld fiscale rechtmatigheid en de daarbij horende fiscale beheersing, waar we in 2022 mee gestart zijn. Verder kun je hierbij ook denken aan de juridische rechtmatigheid om zo – tezamen met de financiële en fiscale rechtmatigheid – in control te zijn ten aanzien van de volledige rechtmatigheid.
De focus verandert dan stapsgewijs meer van 'verantwoorden' naar '(bij)sturen': meer toekomstgericht.

Ambitieniveau 3: 2025 en verder
Het auditplan is naar verwachting in de jaren vóór 2025 in grote mate doorontwikkeld richting dit ambitieniveau. Zo zullen er naast financiële processen, ook meer overige processen en thema's zijn opgenomen in het auditplan. Daarnaast zullen de controles op de verantwoording ten aanzien van de getrouwheid van de baten, lasten en balansmutaties en de financiële rechtmatigheid nog steeds onderdeel zijn van het auditplan, maar zal de focus met name liggen op de doelmatigheid en doeltreffendheid van de processen. Welke overige processen en/of thema's extra aandacht behoeven in het auditplan en de uitvoering van audits, is tevens afhankelijk van de behoefte van het management, het College en de Raad.

Samengevat
In het eerste jaar is de focus van de VIC primair gericht op de controle van de rechtmatigheid en getrouwheid van de financiële transacties vanuit de belangrijkste processen. In de daaropvolgende jaren worden er verschillende processen en/of thema's toegevoegd aan de VIC. De VIC richt zich dan – naast de financiële rechtmatigheid en getrouwheid – ook op de doelmatigheid en doeltreffendheid van de processen, alsmede overige thema's, zoals de fiscale beheersing.

Gekeken naar de omvang van onze organisatie en de beschikbare formatie is het zeer de vraag of je uiteindelijk naar het afgeven van een 'In Control Statement' toe wilt groeien. Bij het daadwerkelijk afgeven van een 'In Control Statement' dient het auditplan en de uitvoering daarvan gericht te zijn op de gehele bedrijfsvoering, op alle processen op strategisch, operationeel, rapportage en compliance-niveau.
De onderbouwing van het 'In Control Statement' is dus zeer uitgebreid en brengt een relatief hoog kostenplaatje met zich mee. Rekening houdend met de factoren tijd, geld en kwaliteit is de vraag die gesteld moet worden of – gezien de omvang van onze organisatie – de organisatie mee wilt draaien in de top van 'in control' zijn, of de kosten hiervan opwegen tegen de baten, en dus of ambitieniveau 2(+) niet de juiste ambitie is om naar te streven als organisatie.

2. Speerpunten voor de uitvoering en ontwikkeling van het auditplan

Om het auditplan in de komende jaren verder door te ontwikkelen, zijn er speerpunten opgenomen in dit auditplan. Deze speerpunten zijn direct gerelateerd aan de ambitieniveaus in het voorgaande hoofdstuk.

1. De teams in de domeinen (1ste lijn) geven zichtbaar invulling aan specifieke interne controles die de belangrijkste risico's afdekken

In de 1ste lijn vindt de belangrijkste vorm van risicobeheersing plaats. Indien bij de uitvoering van de activiteiten in de 1ste lijn zichtbare controles plaatsvinden, is de kans op fouten/onrechtmatigheden gering en kan tijdig – waar nodig – gecorrigeerd en/of bijgestuurd worden.
De 1ste lijn is verantwoordelijk voor het rechtmatig handelen van de organisatie en een getrouwe weergave van de financiële transacties, alsmede de kwaliteit van het uitgevoerde werk.

De 2e lijn betreft de VIC, uitgevoerd door Team Control. Team Control voert achteraf, onafhankelijk, steekproefsgewijze controles uit en controleert hierbij of de controles in de 1ste lijn juist hebben plaatsgevonden. Daar waar in de 1ste lijn onvoldoende interne controles zijn ingericht, voert Team Control extra controles uit om eventuele onderkende risico's verder te mitigeren. Verder is Team Control een sparringpartner voor de lijnorganisatie voor wat betreft het inrichten van de processen (risico-beheersend) en voor het vastleggen van interne controles door de 1ste lijn.

De auditcommissie is de 3e lijn in de controlesystematiek. De auditcommissie wijst een accountant aan voor de controle van de belangrijkste (financiële) processen en de jaarrekening, waarbij de accountant in belangrijke mate steunt op de werkzaamheden die uitgevoerd en vastgelegd zijn in de 2e lijn.

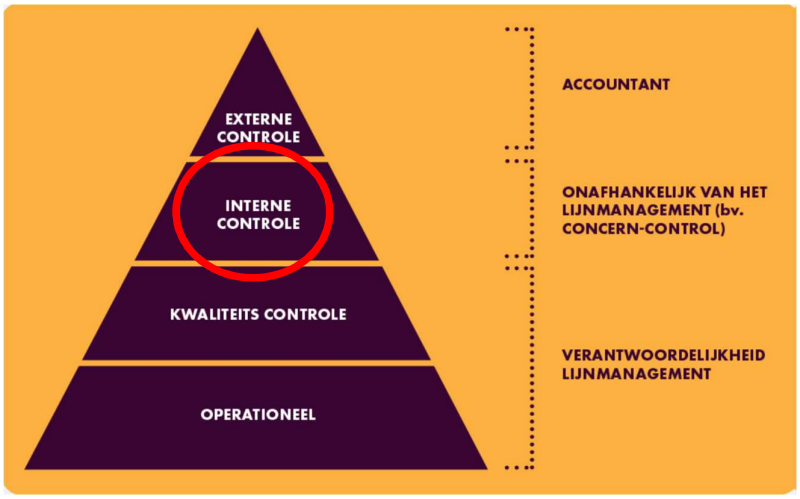

Figuur 3: overzicht van de 'Three Lines of Defense'.

In bovenstaande afbeelding zijn deze zogenaamde 'Three Lines of Defense' weergegeven.

Belangrijk punt hierbij is om te onderkennen dat het niet efficiënt is om op (elk punt van een) proces een 1ste lijns-controle te laten uitvoeren. Er wordt een afweging gemaakt op basis van de risicoanalyse om te bepalen bij welke proces-punten er 1ste lijns-controles moeten worden uitgevoerd, en bij welke proces-punten alleen de 2e lijns-controle voldoende is. Simpel gezegd is het niet nodig om ieder risico af te dekken met een 1ste lijns-controle.

Het laten uitvoeren van 1ste lijns-controles bij belangrijke, risicovolle proces-punten heeft de volgende effecten tot gevolg:

- Je krijgt een extra 'controleschakel' in je proces. Hierdoor ben je simpelweg minder kwetsbaar voor fouten en/of onzekerheden ten aanzien van de kwaliteit, getrouwheid en/of rechtmatigheid.

- Fouten en/of onzekerheden worden (veel) eerder ontdekt. Op deze manier kun je je proces sneller verbeteren, in plaats van af te wachten wat uit de 2e lijns-controle naar voren komt.

Concreet is daarom het speerpunt voor 2023 en verder:
- Meer zichtbare controles uit te laten voeren door de teams in de domeinen bij belangrijke processen.

Dit veranderproces is in 2021 reeds ingezet en gebeurt fasegewijs, in overleg met het MT en de teams in de domeinen.

2. De VIC wordt meer risicogericht uitgevoerd en op eenzelfde wijze vastgelegd
Alle controles van de processen die onderdeel zijn van de VIC worden vastgelegd in het programma Checkpoint-IC. Per proces wordt een risicoanalyse opgesteld, met daarbij een directe koppeling tussen een risico en de daarbij horende interne beheersmaatregelen (indien aanwezig). Op deze manier is het overzichtelijk welke interne beheersmaatregel, welk risico afdekt. Verder creëert dit een meer risicogerichte aanpak in je controle: de omvang van het risico bepaalt namelijk de omvang van het aantal controles.
Ondanks het feit dat je dit als organisatie wilt weten, sluit het ook aan op het advies van de accountant.
Door het gebruik maken van Checkpoint-IC voor de vastlegging van iedere VIC, zorgt dit tevens voor een eenzelfde wijze van vastleggen en vergemakkelijkt het de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording.

Aangezien we verslagjaar 2021 hebben gebruikt als pilotjaar voor de rechtmatigheidsverantwoording, hebben we in bovenstaand speerpunt al een goede stap gezet. In 2023 en verder willen we dit ontwikkelen.

3. Meest efficiënte aansluiting met werkzaamheden accountant
Het derde speerpunt is gericht op een zo efficiënt mogelijke aansluiting maken tussen de werkzaamheden in het kader van de VIC, en de werkzaamheden van de accountant.
Het doel is om onze VIC ten aanzien van de belangrijkste processen op zodanige wijze uit te voeren en vast te leggen dat de accountant haar controle nog efficiënter kan uitvoeren en direct kan steunen op onze controlewerkzaamheden. Uiteraard dient de accountant altijd zelfstandig – als onafhankelijke derde partij – haar controle uit te voeren om een oordeel te geven ten aanzien van de getrouwheid van de jaarrekening, waar de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van is.
Echter, een goede afstemming van het auditplan met de accountant, periodieke overleggen over de bijzonderheden die naar voren komen bij de VIC en een adequate vastlegging van de VIC zorgen ervoor dat eventuele bijzonderheden vanuit de accountantscontrole in een eerder stadium besproken en afgedekt kunnen worden. Hiermee creëer je vervolgens automatisch een meer proactieve, risicogerichte houding binnen de organisatie. Verder kost het op deze manier simpelweg minder tijd, en kunnen we ons meer bezig houden met ‘de toekomst’, dan verantwoording afleggen richting de accountant over ‘het verleden’.

3. Scope van het auditplan

De scope van het auditplan wordt door de volgende factoren bepaald:
- Het normenkader;
- De verantwoordings- en rapporteringsgrens;
- Het ambitieniveau.

3.1 Het normenkader

De geldende wet- en regelgeving voor de VIC wordt voor wat betreft het toetsen van de rechtmatigheid bepaald door het normenkader. In het normenkader is alle relevante wet- en regelgeving, die bepalingen bevat over financiële beheershandelingen en door de Raad of hogere overheden is vastgesteld, opgenomen.

Het voorlopig normenkader 2023 wordt – met de komst van de rechtmatigheidsverantwoording – door de Raad in februari 2023 vastgesteld. Het betreft een voorlopig normenkader, omdat gedurende 2023 er sprake kan zijn van nieuwe en/of gewijzigde wet- en regelgeving. Na afloop van het verslagjaar 2023 wordt een definitief normenkader 2023 ter vaststelling aan de Raad voorgelegd, tezamen met het voorlopig normenkader 2024. Verder is het definitieve normenkader 2023 voor zowel de rechtmatigheidsverantwoording, alsook de accountantscontrole gelijk.

Logischerwijs wordt de VIC uitgevoerd op basis van het meest recente, vastgestelde normenkader, rekening houdend met eventuele nieuwe en/of gewijzigde wet- en regelgeving m.b.t. financiële beheershandelingen en transacties in het lopende verslagjaar.

3.2 De verantwoordings- en rapporteringsgrens

De verantwoordingsgrens is een door de Raad vastgesteld bedrag, waarboven het College de afwijkingen moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. Onder afwijkingen wordt verstaan fouten (= niet naleven van wet- en regelgeving) en/of onduidelijkheden (bijvoorbeeld meningsverschillen tussen juristen over het wel/niet Europees aanbesteden). De verantwoordingsgrens valt binnen de bandbreedte van 0% tot 3% van de totale lasten van de gemeente, inclusief de dotaties aan de reserves. De hoogte van het percentage heeft gevolgen voor de informatiepositie van de Raad, de kosten van de verantwoording en/of de eenduidigheid van normen en communicatie.

Op dit moment wordt de VIC uitgevoerd aan de hand van de grenzen die de accountant hanteert voor het opnemen van fouten, zijnde **1%**. Op deze manier ontvangt de Raad voldoende informatie over eventuele fouten en/of onduidelijkheden en bestaat er eenduidigheid van normen en communicatie in relatie tot de accountantscontrole. Het is onwenselijk om een ander percentage te hanteren, gezien het feit dat naar verwachting afwijkende percentages uitleg vergen. Verder zal het hanteren van een lager percentage zorgen voor hogere kosten, omdat de VIC diepgaander uitgevoerd dienen te worden.

Op basis van vorenstaande wordt derhalve voorgesteld om de 1%-norm als verantwoordingsgrens te blijven hanteren voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Waar de verantwoordingsgrens iets zegt over de diepgang van de uitvoering van de VIC en waarboven bevindingen worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording, is de rapporteringsgrens een grens waarboven bevindingen worden opgenomen in de bedrijfsvoeringparagraaf in de jaarrekening.
De aanbeveling is om – net als bij de verantwoordingsgrens – aan te sluiten bij de rapporteringsgrens die de Raad aan de accountant meegeeft, namelijk **5%** van de verantwoordingsgrens.
Hierbij dient te worden opgemerkt dat intern – gezien het primaire doel van de VIC is om de bedrijfsvoering verder door te ontwikkelen – alle bevindingen worden gecommuniceerd richting de desbetreffende teams.

De verantwoordings- en rapporteringsgrens worden opgenomen in de nieuwe financiële verordening. Als bijlage bij deze financiële verordening is het normenkader toegevoegd. De financiële verordening wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de Raad in voorjaar 2023.

3.3 Het ambitieniveau

In hoofdstuk 1 is uitvoerig gesproken over het ambitieniveau. Uiteraard heeft het ambitieniveau ook invloed op de scope van het auditplan. Hoe hoger de ambitie, hoe meer processen / thema's gecontroleerd dienen te worden en vice versa.

4. Aanpak

Voor welke processen de VIC uitgevoerd gaat worden, en op welke wijze dit gebeurt, zijn vragen die achtereenvolgend aan bod komen in dit hoofdstuk.

4.1 Processen

Zoals eerder genoemd, focust de organisatie zich in het auditplan 2023 – 2024 in eerste instantie op de meest risicovolle processen. Vanzelfsprekend is bij de keuze voor de processen een onderscheid gemaakt tussen de drie entiteiten (Gemeente Wijchen, Gemeente Druten en de Werkorganisatie Druten-Wijchen) en is rekening gehouden met de grootte van de financiële geldstromen van het proces, gebaseerd op de begroting 2023.

In het auditplan 2023 – 2024 worden de volgende processen opgenomen, die aan de VIC onderhevig zijn:
- Sociaal domein (WMO, Jeugd, uitkeringen en inkomensoverdrachten);
- Inkoop- en aanbesteding (waaronder inhuur personeel);
- Personeel;
- Subsidieverstrekkingen;
- Omgevings-/bouwvergunningen;
- Financiële processen (memoriaalboekingen, handmatige betalingen);
- Suwinet

4.2 Controleprogramma per proces

Per proces wordt een controleprogramma opgemaakt en uitgevoerd in het programma Checkpoint.
In dit controleprogramma per proces is een risicoanalyse aanwezig, zijn de interne beheersmaatregelen binnen het proces in kaart gebracht en gekoppeld aan de onderkende risico's en worden controlepunten voor de VIC opgenomen.

4.3 Risicoanalyse per proces

In de risicoanalyse per proces wordt per risico geschat wat de waarschijnlijkheid is dat het risico zich voordoet, en wat de impact (kwantitatief alsook kwalitatief) zou zijn indien het risico zich voordoet. Dit is schematisch weergegeven in onderstaand model:

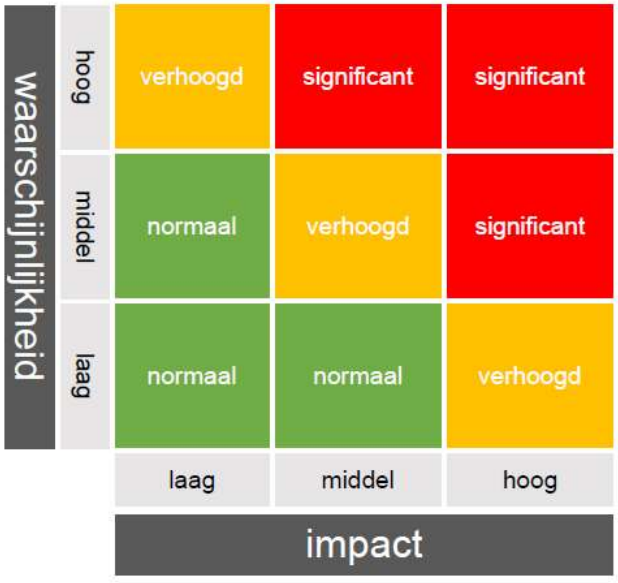

Om de waarschijnlijkheid en impact van het risico te bepalen wordt rekening gehouden met voorgaande factoren (niet limitatief):
- de omvang van de post in de jaarrekening, alsmede de omvang van de individuele items binnen deze post (impact);
- de bevindingen die naar voren zijn gekomen bij eerdere externe en/of interne controles (waarschijnlijkheid);
- de aanwezigheid van effectieve interne beheersmaatregelen (waarschijnlijkheid);
- de relatie tot fraude (zowel waarschijnlijkheid als impact);
- de deskundigheid en ervaring van de medewerkers die de interne beheersmaatregelen in de lijnorganisatie uitvoeren (waarschijnlijkheid);
- de mate waarin het voordoen van het risico kan leiden tot een kwalitatieve fout (impact);
- de IT-volwassenheid rondom het proces (waarschijnlijkheid).

Risicoanalyse per proces is een bepalende factor voor:
- periodiciteit van een VIC van een proces (hoog risico-processen worden kwartjaarlijks gecontroleerd);
- aantal te toetsen dossiers bij een bepaald proces (hoog risico-processen => meer dossiers);

4.4 Selectie van dossiers

Voor de risicovolste processen wordt de selectie van de dossiers bepaald op basis van een statistische steekproef (zogenaamde Euro-steekproef). Hierbij wordt gebruik gemaakt van het SRA-steekproefmodel, gelijk aan wat de accountant hanteert voor haar statistische steekproeven. Voor de minder risicovolle processen wordt voor het selecteren van dossiers ten aanzien van de VIC een zogenaamde kritische deelwaarneming gehanteerd.

De controleprogramma's per proces inclusief de risicoanalyses, alsook het aantal te toetsen dossiers worden afgestemd met de accountant, zodat er overeenstemming is over de uit te voeren interne controles gericht op de getrouwheid en rechtmatigheid. De risicoanalyses en controleaanpak worden jaarlijks geactualiseerd.

5. Vastlegging, communicatie en rapportage

5.1 Vastlegging van de VIC

Voor de VIC wordt door de organisatie gebruik gemaakt van de applicatie Checkpoint-IC. Binnen Checkpoint-IC is per proces duidelijk welke controles worden uitgevoerd en per controle is zichtbaar hoeveel dossiers gecontroleerd worden. Prestatiemeters en kleuring geven rechtstreeks inzicht op het resultaat van de VIC. Checkpoint-IC is tevens toegankelijk voor de accountant (‘alleen lezen’). Deze toegang op afstand vergemakkelijkt de communicatie met de accountant en maakt controle op afstand mogelijk. Verder zorgt de vastlegging van de VIC in Checkpoint-IC voor een zogenaamde ‘audittrail’; iets wat zeer belangrijk is.

5.2 Rapporteren en bespreken

Na afloop van een kwartaal wordt voor geselecteerde processen de VIC uitgevoerd over het afgelopen kwartaal. Hierbij worden aan de hand van het programma Checkpoint-IC overzichtelijke rapportages per proces gemaakt. Deze rapportages worden met de procesverantwoordelijke medewerkers in de teams besproken.
In deze rapportage zijn de bevindingen opgenomen voortkomend uit de uitgevoerde VIC, alsmede de advies- / verbeterpunten. Deze worden tevens gedeeld met de desbetreffende manager(s).

Managementteam

De hoofdzaken uit de rapportages per proces worden vervolgens in één ‘jaarrapportage VIC’ verwerkt.
De jaarrapportage VIC wordt jaarlijks besproken in een MT-vergadering en er wordt toekomstgericht gekeken naar en afspraken gemaakt over de opvolging van de advies- / verbeterpunten.
De monitoring op de opvolging van de advies-/ en verbeterpunten wordt meegenomen in de uitgevoerde VIC in de opvolgende perioden.

College van B&W en Bestuur WDW

De jaarrapportage VIC wordt tevens jaarlijks op hoofdlijnen ter informatie met het College van B&W en het Bestuur WDW gedeeld.

Auditcommissie

De auditcommissie wordt in het voorjaar 2023 ingelicht over de aankomende rechtmatigheidsverantwoording en het auditplan 2023 – 2024. Verder zal de auditcommissie – bij afronding van alle VIC’s en het opmaken van de rechtmatigheidsverantwoording in 2024 over verslagjaar 2023 – informatie ontvangen over de geconstateerde afwijkingen met betrekking tot de rechtmatigheid die boven de verantwoordingsgrens uitkomen, alsmede de bevindingen boven de rapporteringsgrens.
Tot slot zal er tussen het College en de auditcommissie medio 2024 een overleg plaatsvinden, waarbij enerzijds de rechtmatigheidsverantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening, en anderzijds de daaruit volgende verbeteracties worden besproken.

6. Rechtmatigheidsverantwoording

Over verslagjaar 2023 geeft het College uiteindelijk een rechtmatigheidsverantwoording[2] af en neemt deze op in de jaarrekening. In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het College aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen.
Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving, zoals opgenomen in het normenkader 2023.

Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium ten aanzien van de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties[3]. Het College dient zich er dus bewust van te zijn dat de afgegeven rechtmatigheidsverantwoording zich uitsluitend richt op de financiële rechtmatigheid. Met andere woorden: er blijven dus overige rechtmatigheidsrisico's met mogelijke financiële gevolgen bestaan. Deze worden – met een redelijke mate van zekerheid – getoetst door de accountant bij haar accountantscontrole.

Eventuele afwijkingen (fouten en/of onzekerheden) die boven de door de Raad vastgestelde verantwoordingsgrens van 1% uitkomen, worden in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.
Bevindingen die boven de rapportagegrens uitkomen, zijnde 5% van de verantwoordingsgrens, worden in de bedrijfsvoeringparagraaf opgenomen.

Wat verandert er nog meer?
Zoals eerder beschreven werd het rechtmatig handelen van de organisatie uiteindelijk getoetst door de accountant. Vervolgens besprak de accountant – bij afronding van de controle van de jaarrekening en het jaarverslag – haar bevindingen met betrekking tot de rechtmatigheid met de auditcommissie en bracht hier verslag over uit in de vorm van het accountantsverslag en het rapport van bevindingen. In haar bevindingen nam de accountant ook de getrouwheid van de verslaglegging van de organisatie mee.

Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording, waarbij het College dus direct verantwoording aflegt en rapporteert over het financieel rechtmatig handelen van de organisatie, wordt de discussie ten aanzien van de rechtmatigheid gevoerd tussen de auditcommissie en het College.

De accountant bespreekt met de auditcommissie uiteindelijk de getrouwheid van de jaarrekening, waar de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van is.

Omdat de rechtmatigheidsverantwoording ook formeel geregeld moet worden, worden de bestaande financiële verordening en controleverordening gewijzigd en ter besluitvorming voorgelegd aan de Raad en het Bestuur van de WDW.

[2] In bijlage B is ter informatie de modeltekst plus toelichting voor de rechtmatigheidsverantwoording vanuit de Commissie BBV opgenomen.
[3] Zie bijlage A voor een uitgebreidere uitleg ten aanzien van de drie rechtmatigheidscriteria die getoetst worden t.a.v. de rechtmatigheidsverantwoording.

7. Planning

In onderstaand overzicht is de planning van het uitvoeren van de VIC per proces opgenomen.
De VIC wordt altijd uitgevoerd over een afgelopen periode (kwartaal, halfjaar of jaar).

Bedrijfsproces	Frequentie	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023	Q1 2024
Sociaal Domein (Jeugd, WMO)	4	x	x	x	x
Sociaal Domein (Participatiewet)	2		x		x
Sociaal Domein (IOAZ, IOAW, BBZ, Minima, Bijzondere bijstand)	1				x
Sociaal Domein (PGB)[4]	1			x	
Inkoop en aanbestedingen (incl. inhuur personeel en spendanalyse)	3	x		x	x
Personeel	1	x			
Subsidies (verstrekkingen en vaststellingen)	2	x		x	
Leges Omgevingsvergunningen	2		x		x
Financiële processen	1				x
Suwinet	4	x	x	x	x

Algemene opmerking
Het auditplan en de planning hierbij betreft een continu-proces: gewijzigde omstandigheden (bijvoorbeeld gewijzigde wet- en regelgeving / veel geconstateerde afwijkingen bij eerste controle) kunnen er toe leiden dat het auditplan en de planning aanpassing behoeven. Denk hierbij aan het volgende voorbeeld: bij proces 'omgevingsvergunningen' worden bij de controle over het eerste half jaar veel afwijkingen geconstateerd. Op dat moment wordt de omvang van de selectie van het aantal dossiers uitgebreid en worden er dus meer dossiers gecontroleerd. Tegelijkertijd kan er – gezien er bij het vinden van veel afwijkingen aanleiding toe is – gekozen worden om frequenter (meer dan 2x per jaar) het proces te controleren, om zo tijdig bij te kunnen sturen.

[4] Auditdienst SVB zorgt voor rechtmatigheid PGB; VIC is gericht op aantonen zorglevering.

Bijlage A: Nadere uitleg drie criteria rechtmatigheidsverantwoording: het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium

Acrobat-document

Bijlage B: Modeltekst rechtmatigheidsverantwoording plus toelichting

2. Modeltekst en toelichting Rechtma